

Biuletyn Informacji Publicznej

Instytutu Pamięci Narodowej
Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu

Dane osoby z katalogu osób "rozpracowywanych"

Imiona: Stanisław
Nazwisko: Pontus
Miejsce urodzenia: Proszkowo
Data urodzenia: 08-07-1910
Imię ojca: Jan
Imię matki: Stanisława
Dodatkowe informacje:

Treść zapisów ewidencyjnych

Opis materiałów	Stan zachowania	Uwagi
-----------------	-----------------	-------

Stanisław Pontus, rolnik z Proszkowa (pow. mławski), od 11.05.1959 został objęty Sprawą Ewidencyjno-Obserwacyjną krypt. „Nowi” założoną przez Referat ds. Bezpieczeństwa KPMO w Mławie i zarejestrowaną 25.05.1959 w Wydz. Ewidencji Operacyjnej KWMO w Warszawie pod nr. 2694. Sprawa wszczęta po doniesieniu tajnego współpracownika z 26.02.1959, że dwa dni wcześniej na posiedzeniu Prezydium Gromadzkiej Rady Narodowej w Rochni „doszło do ostrej sprzeczki między członkami P.Z.P.R. a Z.S.L.”. Stanisław Pontus miał wówczas zwrócić się do przedstawicieli PZPR: „Wy łobuzy jesteście winni wszystkiego, bo żeby się trochę nie zmieniło, to wy i te wasze UB by nas zamordowało i jeszcze teraz chcecie z powrotem nas brać pod nogę”. SB rozpoczęła inwigilację 4 mieszkańców Proszkowa i Liberadza stwierdzając, że reprezentują „kierunek prawicowy w ruchu ludowym”, szkalują członków PZPR, są wrogo nastawieni do PRL i „przemian zachodzących w kraju”. Wśród nich znalazł się Stanisław Pontus, który wedle SB od 1956 zaczął nawiązywać kontakty z dawnymi działaczami PSL „mikołajczykowskiego”. Wedle notatki z 20.04.1960 nie prowadził „ostatnio” wrogiej działalności. Sprawa została przekwalifikowana 21.11.1960 na Sprawę Operacyjnej Obserwacji (SOO) krypt. „Nowi” i zarejestrowana w Wydziale „C” KWMO w Warszawie pod nr 244. Tego samego dnia Stanisław Pontus i 2 inne osoby zostały ze sprawy wyłączone po uznaniu, że „nie przejawiają żadnej wrogiej działalności”. Mimo to w dalszym ciągu pozostawał w polu zainteresowania SB, bo odnotowano go w notatkach służbowych z 13.01., 2.02., 6.04. i 5. i 9.10.1961, 5.05.1962 i 16.07.1965 oraz w doniesieniach agenturalnych z 31.01., 26.08., 12.10.1961, 17.03.1962. W arkuszu informacyjno-obserwacyjnym z 1961 (brak daty dziennej) zalecano jego obserwację, śledzenie kontaktów i notowanie ewentualnych „faktów rozpowszechniania wrogiej propagandy”. Zajmował się tym Posterunek MO w Szreńsku, raportując 29.10.1961 przeprowadzenie od marca do października 9 rozmów z „ludnością”, sąsiadami i członkami ORMÓ. W planie przedsięwzięć operacyjnych w SOO krypt. „Nowi” z 5.01.1962 funkcjonariusz SB zakładał przeprowadzenie ze Stanisławem Pontusem „rozmowy kapturowej” na temat osoby inwigilowanej w sprawie. W kolejnym zachowanym w aktach arkuszu informacyjno-obserwacyjnym odnotowano 17 informacji na jego temat od marca 1964 do listopada 1965. Prowadzenie SOO zakończono 26.11.1965.

IPN BU 0904/108 (132/II), cz. I, k. 3, 5, 18, 25, 28, 33, cz. II, k. 1/2, 2, 4, 16, 19-21, 23, 27-29, 31-32, 34, 46, 64, 68, 70-72, 89, 91, 120, 121v, 123, 129, mikrofilm IPN BU 01329/108 (132/2). Materiały złożone 16.12.1965 w archiwum Wydz. „C” KWMO w Warszawie pod nr. 63923/II zostały przekazane 11.10.1976 do archiwum KWMO w Ciechanowie, gdzie 3.11.1976 otrzymała sygn. 132/II.